

PSIHOLOŠKI ČIMBENICI KVALITETE ŽIVOTA STARIJIH OSOBA

Znanstveni projekt Hrvatskih studija
uz potporu Grada Zagreba i Sveučilišta u
Zagrebu

Prof. dr. sc. Jasminka Despot Lučanin
Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu

Projekt provode:

- Voditeljica: prof. dr. sc. Jasminka Despot Lučanin
- Istraživači:
 - doc. dr. sc. Adrijana Košćec Bjelajac
 - doc. dr. sc. Eva Anđela Delale
 - doc. dr. sc. Damir Lučanin
 - dr. sc. Ivana Hanzec
 - dr. sc. Martina Knežević
 - dr. sc. Marina Štambuk

Tijek projekta

- 2008. g. projekt započeo sa Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu: *Biološki, psihološki i socijalni čimbenici duljine života i zdravlja u starosti*
- 2010. i 2016. g. nastavak projekta s Hrvatskih studija: *“Kvaliteta spavanja, funkcioniranja i kvaliteta života starijih osoba”*
- Uz potporu Grada Zagreba, Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, MZO i SuZG
- U suradnji s ravnateljicama i stručnim djelatnicama domova za starije

Cilj istraživanja:

- Ispitati odnos nekih bioloških (spol, dob, zdravlje), psiholoških (kognitivne funkcije, depresivnost) i socijalnih (podrška, aktivnost) pokazatelja kvalitete života starijih osoba te longitudinalne promjene.
- Praktični je cilj utvrditi načine ranog otkrivanja rizičnih skupina starijih osoba, s obzirom na funkcioniranje i kvalitetu života, u svrhu osmišljavanja preventivnih programa.

Izvedba projekta

- Projektom praćeni isti sudionici: korisnici 10 zagrebaćkih domova za starije osobe , na 11 lokacija
- 2008. g. - 561 korisnika ispitano
- 2010. g. - 410 korisnika ponovo ispitano
- 2016. g. - 167 korisnika ponovo ispitano.
- Sudjelovanje dobrovoljno
- Kriterij uključivanja: da nemaju dg demencije ili psihićke bolesti

Metoda

11 domova za starije u Zg

- Praćeni od 2008. - 2016.
- 167 osoba

Spol

- 33 M (20%)
- 134 Ž (80%)

Dob

- 2008.: 62-93 (prosjeak: 77)
- 2016.: 69-100 (prosjeak: 84,5)

- Strukturirani intervju, individualno, u ustanovi.

Mjere:

- Upitnik s nekoliko mjernih ljestvica:
 - *Sociodemografski podaci (dob, spol, obrazovanje, brak, obitelj)*
 - *Subjektivno i objektivno zdravlje*
 - *Socijalna podrška*
 - *Socijalna participacija*
 - *Funkcionalna sposobnost*
 - *Kognitivne funkcije*
 - *Depresivnost*
 - *Kvaliteta spavanja*
 - *Stres*
 - ***Zadovoljstvo životom***

Promjene u obilježjima sudionika

- Povećao se udio sudionika u najstarijoj dobnoj skupini:
 - Prosječna dob: 2008. = 77 g. 2016. = 84,5 g.
 - Udio osoba 85+: 2008. = 11% 2016. = 55%
- Povećao se udio žena - 2016. = 80%
- Najviše sudionika je srednje stručne spreme.
- Smanjen udio osoba u braku: 2008. = 18,5% 2016. = 12,5% (više udovaca/ica)
- Većina sudionika kronično bolesni: više od 90%

Promjene u obilježjima sudionika

- ❖ Utvrđeno značajno opadanje s dobi u:
 - Funkcionalnoj sposobnosti
 - Kognitivnim funkcijama
- ❖ Utvrđen značajan porast s dobi u:
 - Depresivnosti

Sljedeći koraci

- Evidencija dužine života sudionika.
- Cilj: utvrditi čimbenike povezane s dužinom života.
- Primjena: produljiti kvalitetan život u starosti.
- ❖ Usporediti sa starijim osobama koje žive kod kuće.